



# Політичні конфлікти

1

**Сутність політичного конфлікту**

2

**Передумови виникнення політичних конфліктів**

3

**Функції політичних конфліктів**

4

**Типологія політичних конфліктів**

5

**Стадії розвитку політичних конфліктів**

6

**Технології розв'язання політичних конфліктів**

”



2 = Б

б



1 = Н

б

СТАБІЛЬНІСТЬ

1



**Стабільність** (від лат. *stabilis* – постійність) – **характеристика стану політичного життя всередині держави та в системі міжнародних відносин**

засіб провокації конфліктів



**ПОЛІТИКА**

діяльність із попередження й вирішення конфліктів



**Політичний конфлікт** (від лат. *conflictus* - зіткнення) —

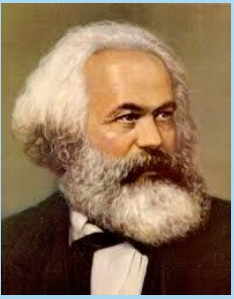
- 1) **зіткнення, боротьба політичних протилежних поглядів, інтересів, позицій;**
- 2) **протистояння антагоністичних соціально-політичних сил, суб'єктів політики в їх намаганні реалізувати свої інтереси та цілі, пов'язані з владою і впливом на неї**

**Політична  
напруга**



**Соціальний  
інтерес**

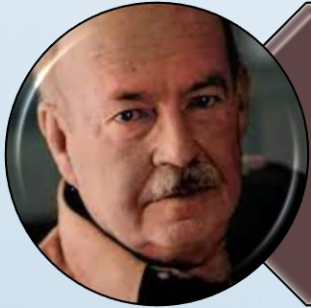




К. Маркс

неминучість конфліктів між соціальними групами – класами (класова боротьба)

## Підходи до вивчення конфліктів



**Функціональний підхід (Т. Парсонс):**

конфлікт – дисфункціональний процес у суспільстві



**Діалектичний підхід (Р.Дарендорф):**

конфлікт – поширене, позитивне соціальне явище

Сер. XX ст.  
окремий науковий  
напрямок -  
**КОНФЛІКТОЛОГІЯ**

2

## Передумови виникнення політичних конфліктів





**Абсолютно безконфліктне суспільство не існує і не може існувати.**

# Типологія політичних конфліктів

|                        |                                                                                                                                                |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| за характером протиріч | антагоністичні й неантагоністичні, внутрішні й зовнішні                                                                                        |
| за сферами прояву      | етнічні, релігійні, військові, дипломатичні, соціально-економічні, духовні, зовнішньополітичні                                                 |
| за часом протікання    | затяжні, середньо термінові, швидкоплинні                                                                                                      |
| за рівнем відкритості  | відкриті й закриті                                                                                                                             |
| за кількістю учасників | двосторонні й багатосуб'єктні                                                                                                                  |
| за наслідками          | позитивні й негативні, конструктивні й деструктивні                                                                                            |
| за джерелами           | конфлікт цінностей, інтересів, ідентифікації                                                                                                   |
| за масштабами дії      | локальні, регіональні, національні, глобальні, планетарні; міждержавні і внутрішньодержавні, міжпартійні та внутрішньопартійні, міжособистісні |
| за формами прояву      | мирні (дипломатичні); збройні (військові)                                                                                                      |

# За масштабами дії



міжсистемні



міжрегіональні



міждержавні



внутрішньо  
державні



міжетнічні



міжпартійні



міжособистісні



# За формами прояву



повстання



путч



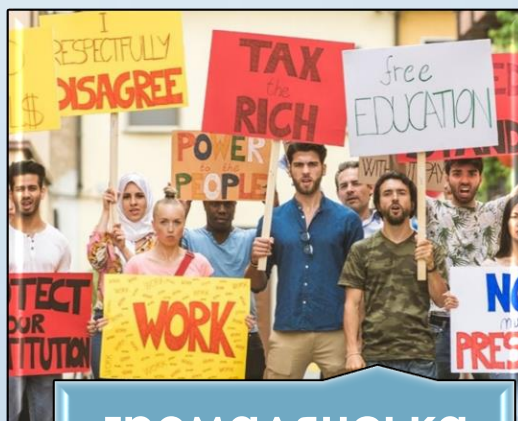
заколот



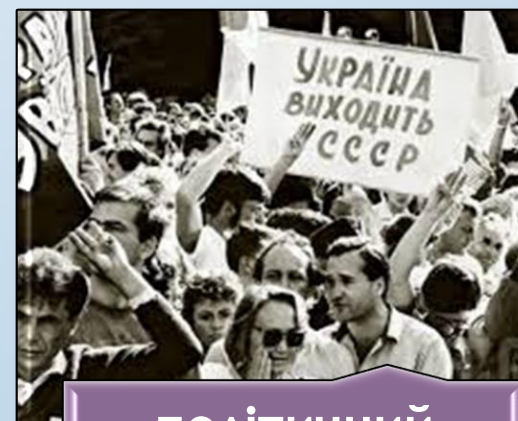
переворот



змова



громадянська  
непокора



політичний  
страйк

# Стадії розвитку політичних конфліктів





**Політична криза** – такий стан політичної системи суспільства,

- коли тимчасово призупиняється або взагалі припиняється функціонування окремих елементів або інститутів політичної системи;
- коли втрачено довіру до політичних і державних лідерів, які неспроможні вирішувати існуючі проблеми, пов'язані з розвитком економіки, соціальної сфери та культури



**Політична катастрофа** (від грецьк. *katastrophe* – переворот, загибель, кінець) – екстремальна форма стану політичного життя суспільства, що є результатом різкого загострення політичної та економічної кризи, розпаду і краху існуючих владних структур

## Підходи до врегулювання конфліктів



## Поведінка сторін конфлікту



# МЕТОДИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПОЛІТИЧНИХ КОНФЛІКТІВ





**ДІАЛОГ** – двосторонній обмін інформацією (розмова, спілкування) між двома або більше людьми (або людиною та ЕОМ) у вигляді питань та відповідей; у політиці – шлях до розв'язання соціальних конфліктів, ефективний засіб розвитку особистості політика



**ПОЛІЛОГ** (від грец. polys – багато і logos – слово) – дискусія, бесіда трьох і більше учасників; форма мовлення, яка характеризується зміною висловлювань декількох мовців і безпосереднім зв'язком висловлювань з ситуацією; обмін думками з тієї чи іншої теми, де кожен учасник має власну відмінну точку зору, часто набуває форми групового спілкування (бесіда, збори, дискусія, гра тощо)

## Правила діалогового спілкування



толерантне сприйняття аргументів іншої сторони

вміння протиставити власні, не менш доказові аргументи

визнання цінності не лише «свого», але й «чужого»

відмова від претензії на монопольне володіння істиною

розуміння того, що з першої спроби, як правило, важко домовитися

**ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!**